

nika, v roke dobil, da še dalje podpirajo tamošnje muhamedane. Generali Bek, Filipovič in Jovanovič podpirajo Slavjane, a pod takšnim tekmovanjem trpite obedve deželi in vse cesarstvo, ker mora vsako leto veliko milijonov žrtvovati, da vstaje potlači in nezadovoljno prebivalstvo pomiri. Ko bi Magjari pametnejši bili, Bosna in Hercegovina bili bi uredjeni. — V državnem zboru skuša grof Koronini skrbati novo liberalno stranko. Do sedaj naložil je 15 mož. Velika liberalna stranka pa razpada. Grof Walterskirchen, Posch, Zhok in grof Wurmbrand, sami štajerski poslanci, so jo zapustili. Toda celjski Foregger in mariborski Schmiderer še vedno držita s pemsko-nemškim glavačem dr. Herbstom. Sicer pa Koronini in Walterskirchen trdijo, da Slovanom nečeta biti sovražna, kakor drugi nemški liberalci. To je naše nemčurske kričaje v Mariboru, Celji in Ptujki močno osupnilo, zlasti ker še gori imenovani štajerski poslanci zametujejo v Celji nameravani dr. Michelitschev „Parteitag“. Pravijo, da to Nemcem nič ne koristi, če bi se v Celji Nemci in Slovenci začeli lasati. Brščas je nemški „Parteitag“ celjski uže pokopan; vendar celjski Slovenci delajo potrebnih priprav za velikansk tabor, okolo 20.000 Slovencev hočejo zbrati in „Savinjski sokol“ hoče se takrat prvič svetu pokazati. — Šlezija dobi v osebi barona Baquetema, deželnega predsednika, ki zna vse 3 deželske jezike, nemški, česki in poljski. Štajerski Slovenci bomo morali tudi zahtevati, da dobimo e. k. namestnika obeh deželnih jezikov dobro veščega, da bode naše poslance tudi slovenski znal nagovoriti, kedar pridejo v Gradec v deželni zbor. Slišimo da bo ta meseca junija sklican.

Vnanje države. Angleže močno straši grozni umor dveh najvišjih uradnikov na Irskem. Lord Cavendish in Bourke, državna tajnika irska, sprehajala sta se v javnem vrtu pri Dublinu, glavnem mestu Irske dežele. Naenkrat pridrdra kočija, morivci stopijo z voza in zabodnejo obadva uradnika in se potem hipoma odpeljujejo. Minister Gladstone je ova dva uradnika na Irsko poslal, da bi na dobrem Irce z Angleži spravil, a zarotniki irski vrnoli so strahovitnim umorom ponudeno spravo. Kakšne nasledke bo to imelo, to je težko reči. — Francoski poslanci, večjidel sami freimaurerji, pahnoli so krščanski nauk popolnem iz vseh šol, sedaj so pa sklenoli razvezljivost zakona; brž ko se mož in žena drug drugega naveličata, lahko gresta narazen; on se zopet ženi, ona pa možu, kakor hoče. To bo za Francoze imelo žalostnih nasledkov. — Greški kralj bil je navzoč, ko so slovesno začeli kopati kanal pri Korintu, da presekajo tamošnjo ožino med Jadranskim in Egejskim morjem. Delo dovršeno bode podobno Sueškemu kanalu; pot ladijam iz Trsta v jutrove dežele bo znatno skrajšana. — Bolgarski knez ni nič zadovoljen z Bolgari, ti pa z njim ne; sedaj je odpotoval k ruskemu carju. — Turški sultan ima zopet nove

ministre; v Egipt bi rad vojsko poslal pa se boji Bismarka, ki mu tega še neče dovoliti, Egipčani pa pi najrajše postali sami svoji; v južnih pokrajinah, okolo Chartuma, spuntal je krivi prerok Mohdi tamošnje ljudi zoper Egipčane pa je bil od egipčanske vojske tepen in umorjen. — Rusi izganjajo Jude brez vsega usmiljenja, ne trpijo jih pri sebi, ker ljudi preveč odirajo, z žganjico ostrupavajo in kot nihilisti puntanje zoper carja netijo. Judi bežijo, kamor morejo, zlasti v Gališko in Ogorsko in sedaj bi radi celó v Bosno! No, tukaj jih je najmanje treba.

Za poduk in kratek čas.

Kobilice na slov. Štajerskem.

(Po g. Feinlich-ovej knjigi: Geschichte der Pest, in drugih spisal M. S.)

I. V teku preteklih stoletij je naša mila domovina doživela veliko žalostnih dni, kajti tudi Slovence je Bog ob raznih časih obiskal z različnimi nadlogami. Nekterih spomin gre od roda do roda, kajti osiveli dedeki mladim vnukom z grozo pripovedujejo, kako hudo se je svoje dni po naših krajih godilo; na druge so pa ljudje že celo pozabili, le v starih listinah se najde o njih nekaj malega. Izmed pozabljenih nadlog imenujem samo eno, namreč kobilice.

Kobilica, o ktorej bomo v naslednjih vrsticah govorili, ni ona navadna zelena kobilica, ki po polji in po grmovji skače in čvriči, tudi ona ne, ki ima zadnja krila ali peroti rudeča, kakor cinober, ter je znana pod imenom črne škrebetulje, ampak je one vrste, ki se zaradi tega, ker se z enega kraja v drugega seli, imenuje kobilica selivka. (*Achridium migratorium*.)

Navadno je le nekaj črez dva palca dolga in zelenkasto rjava, le spodaj na prsih je rudečkasta; pa pisatelji starejih časov nam pripovedujejo tudi od celo rudečih in od tako velikih, kakor so senice in škvorci. Pri nas se kobilice selivke nahajajo navadno le posamezne, v večjih množinah, v celih rojih se v srednji Evropi prikažejo le redko kedaj; pač pa imajo kraji vzhodne Evrope, prednje Azije in severne Afrike od njih mnogo trpeti. Kedar v katerem kraju ne najdejo več dovolj hrane, vzdignejo se v strašanskih, po več ur dolgih rojih in padnejo na bližnja polja in travnike. Ko je pa tudi tukaj vse do zadnje betvice ogrizeno in vničeno, potujejo dalje, — toda joj kraju, v katerem se vpehane in sestradane vsedejo. V malo urah požrejo vse poljske sadeže, žito, travo, listje po vinogradih in drevesih; tu in tam so se lotile celo živali in ljudi. Zemlja po kobilicah upustošena je videti, kakor bi bila požgana.

O kobilicah selivkah govori že sv. pismo stare zaveze. Ko je namreč Bog rekel Mojzesu: „Stegni svojo roko črez egiptovsko deželo po kobilici, da

pride in vkouča vse zelenje, kar ga je toča še pustila, je gorki veter privlekel kobilice brez števil, ki so vse površino pokrile in vse pokončale, tako da ni nič zelenega ostalo na drevesih in na zeliščih po vsem Egiptovskem. (II. Mojz. 10, 12—16.) In tako, kakor Egipčanom godilo se je tudi Slovencem na Štajerskem, kajti požrešne kobilice obiskale so nekaterekrat tudi našo domovino ter so uničile in upustošile livade in zelene bribe. L. 872 in 873 je od kobilice imelo najbolj ptujsko polje trpeti. Iz jutrovi krajev jih je z groznim šumenjem prifrčala tolika množina, da so vse njive, travnike in gorice okoli Ptujja pokrile. Tu in tam jih je bilo na dva pednja debelo. Vse, kar je bilo zelenega, so vkončale, še celo skorjo na sadnosnem drevju je ta mrčes ogolodal. Ko so se kobilice vzdignile, da bi dalje odletele, je solnce temno postalo, kakor bi ga bil črni oblak zakril. Obrnile so se proti Mariboru, pa nagla ploha in burja je te požeruhe v Dravo zanesla in potopila. Pa volovi so vtopljene kobilice nesli na obe strani in so nje na suho poplavalili. Ondi so začele gnjiti in širiti strašen smrad, vsled kterega je med ljudmi navstala kuga, ki je že takrat veliko ljudi podavila, več pa še v letih 881, 882, 889 in 812.

L. 1306 je v naše kraje priletelo zopet toliko kobilice, da so solnce eno miljo daleč zakrivale. Ko so vse uničile, so odletele, ali l. 1309 so se pa povrile. Te so bile nenavadne vrste. Skoraj tako velike, kakor škvorci, imele so okoli vrata kosten vratnik, drugače so pa bile podobne navadnim kobilicam, barve zelenkaste, kakor trava. Pri slovenski Bistrici so se na zemljo spustile in eno miljo daleč na okrog vse pokrile. Pod njihovo težo se je drevje do tal pripogibalo in na zemlji jih je tu in tam bilo da kolena. Nek službenik Ulrika saueškega je nekega dne precej globoko v glažek polukal ter vinjen vkljub prepovedi jahal med kobilice. Pa revček pijani je hudo naletel; kobilice so njega in konja tako objedle, da ni ostalo drugega, kakor gole kosti in oblačilo, kar so potem, ko so kobilice zopet odletele, med blatom in nesnago našli.

Trideset let poznej je imelo od kobilice trpeti zopet dravsko polje. Že l. 1337 je iz vzhoda prva truma teh gladovnih požeruhov na slov. Štajersko priletela ter se je v Mariboru in na zgornjem dravskem polji vselila. Kar so starke zelenega pustile, uničili so mladiči. Za prvo trumo je meseca julija in avgusta l. 1338 prišla druga, — poglavitna truma, ki je v nekterih tednih več ali manj celo Avstrijo upustošila. Prestrašeno ljudstvo se je v procesijah zbiralo in je k nebu povzdignjenimi rokami klicalo svetnike na pomoč, naj bi s svojimi priprošnjami potolažili razžaljenega Boga, da odpodi nadlogo iz dežele.

Pisatelji iz onih časov nam o takratnih kobilicah pripovedujejo čudne reči. Imele so štiri krila ali peroti; prednja so bila s hebrejskimi

črkami zaznamovana, spodnja pa so bila leskeča ter so se v solnčnih žarkih vtrinjala in blisketala, kakor bi bila z biseri vložena. Kedar so se iz enega kraja v drugega selile, ravnale so, kakor vojskine armade. Imele so namreč svoje vodje, ki so z manjšo trumo, kakor prednja straža, prišli že den poprej, da so za celo armado, ki je navadno drugi den okoli 9 ure predpoldnevom sledila, poiskali primerne prostora. In tako so se selile semtertje in zapuščale za seboj upustošeno zemljo. K sreči je že meseca septembra postalo bolj hladno; zato so se kobilice vzdignile in so na Ogersko odletele. Mladiče, ki še niso mogli s starkami zleteti, so sežgali ali pa v jame zakopali. L. 1339 jih je ravno okoli žetve zopet precejšnja truma prišla, ki je napravila mnogo škode; l. 1340 jih je pa deževje uničilo.

(Konec prihodnjic.)

Smešnica 19. Nek gospod je imel blapeca, ki je bil največji lenuh na svetu. Ko ga gospod enkrat najde zevajočega v senci ležati, se ves srdit zadere nad njim, rekoč: „Nemarnej grdi! ali mi tako služiš, ti nisi vreden, da te solnce obsije.“ „Da, zlahitni gospod“, odvrne blavec, „to se tudi mene dozdeva, da nisem solnce vreden, zatoraj sem zlezal v senco.“

Ivan Duh.

Razne stvari.

(Slovensko društvo) se ustanovi in začne delovati brž, ko so potrjena pravila, katera so popravljena se zopet predložila c. k. namestniki.

(Most podrl) se je v Dravinjski dolini pri Pajekovej žagi pod Ljubično, to pa pod težo preobloženega voza od 4 konj vlečenega: vse je palo v Dravinjo; rešeno je vse, le Franc Molejevemu čletnemu fantiču, ki je za vozom šel, je glavo in prsi razbilo; reveža so mrtvega iz vode potegnoli.

(V Dravinjo skočila) in se utopila je deklica, ki je iz Slov. Bistrice samega strahu pred starši ubežala.

(V Poličanah) je hudobnež v nedeljo večer zažgal Štefanu Detičku še celo novo gospodarsko poslopje. Škoda je velika, sreča, da je bilo mirno vreme.

(Deklo z nožem) zabodel mlinarjevo v Hrastniku je mlinarski blavec od zaja v prsi, da je reva v par trenutkih mrtva se zgrudila. Morivca so zaprli.

(Na mariborskem kolodvoru) je gospa Julija Baier z Gradca stopila na graški namesto na koroski vlak, ter zmoto zapazivši, skočila z voza, prišla pod kolesa, ki so ji obedve nogi do kolen odtrgala.

(Požar.) Gornja Gorica na Dravskem polji je imela ogenj, pogorelo je 11 hiš in 4leten fantič.

(Brzovlak) južne železnice obstoji od 15. maja naprej tudi v Laškem in v Rimskih toplicah.